

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FŐCSTYÉNÉK ÉS 48-PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Égész évre . 12.- kor. Negyedévre . . 8.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
SIMONISTVÁN.

Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 412. szám.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Égész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Szövetkezés — becsapásra.

Végzetes repedés támadt azon az ellenzéki szövetezésen, amelyet hosszú ideje tapasztalnak különböző politikai vályogból az ellenzéken. Ennek a szövetezési vályogvetésnek egy bevalót és egy be nem vallott célja volt. A bevalott cél az volt, hogy szövetkezni kell az általános választójog harcára. A be nem vallott cél az volt, hogy a nemzeti támasztékok nélkül épített obstrukciót bizonyos párt-egyesületekkel megerősítsék.

Mondani sem kell, hogy az ellenzék fő szempontja az volt, hogy a vízbe került obstrukciót alátámaszsa a szövetezéssel. A nemzet rokonszenvén teljesen kívül álló obstrukciót akarnak minden áron mesterségesen kevert politikával megnyújtani. Ami az általános választójogot illeti, ezzel még ők maguk sincsenek tisztában. A választójog inkább csak a vályog, amivel a szövetezést meg akarták csinálni.

De mivel az egész terv helytelen politikán és költséges ámitáson épült

föl, az ellenzék új koalíciója, mielőtt még tető alá juthatott volna, összedőlt. Félrevezetésekre és ámitásokra semmit sem lehet építeni.

Az ellenzéknek ezt nagyon hamar tapasztalnia kellett. De minden józan gondolkodó ember előre láthatta az ellenzék fiaskóját. Előbb szövetkeztek a szociálistákkal, akik akarják az általános választójogot. Azután szövetkezni akartak a Kossuth-párttal, akik nem akarják az általános választójogot. A szociálistákat azért invitálták a fegyverbarátságukba, mert szükségük volt a parlamenti akciójuk mellé a népre. És mivel a nemzet egy szál embert nem adott a műobstrukció staffázsául, az ellenzék a szociálisták tömegeiben keresett megfelelő karszemélyzetet.

De az utca erejével semmit sem erőődött ez obstrukció. Először a parlamentben kellett barátok után nézni. És mivel a Kossuth-párt az, amely mai napig sem mert színt vallani a választójog kérdésében, a töprengők és tündöklő seregével akarták megszínálni az ellenzéki szövetezés második emeletét.

Ezt a barátkozást most Kaposváron akarták megpróbálni. És Kaposváron

bedőlt az új koalíció kártyavára. A Kossuth-pártból senki sem vett részt a népgyűlésen. Meggondolták magukat. Vagy talán tervszerűen hagyták cserben az ellenzék, amelyet ismét árokba vittek. Nemcsak a parlamenti Kossuth-pártból, de még a népgyűlést összehívó helyi pártból sem jelent meg senki a nagy vérszerződésen. És az ellenzék ismét csak a szociálista-párt erején és bizalmán tudott kigázolni a választójogi népgyűlés fiaskójából.

De mit szól ehhez a szociálista-párt? Hajlandó lesz-e tovább is taffázni lenni annak a legkevésbé sem őszinte politikának, amelybe ez ellenzék obstrukciós vírusába belekeveredett. Nagy kérdés, hogy meddig fogja bizalommal nézni a szociálista-párt, hogy amíg ő adja a teret és az alkalmat, az ellenzék olyan pártokkal akar szövetkezni, amelyek az általános választójogot a legelső alkalmal megtagadják.

Azt lehetne mondani, hogy ezek a dolgok nem tartoznak a nemzetre, mert hiszen az ország sem biztatást, sem engedelmet nem adott az ellenzéknek ahhoz, hogy ilyen politikában kockáztassa az ellenzéki erőt. De amikor ez a politika,

Pithagorás tantétele.

Katonka tanár ur a zarándi felsőbbteleang-iskolában tanította a számtant. Kissé meglátszott rajta, hogy sokáig várakozott, míg kinevezték rendes tanárrá s hogy nagy szüksége volt a 800 forint fix mellett a 200 forint lakbérre. A matematikát, kevés kivétellel, az egész emberiség a legszárzább tudománynak tartja s így képzheteti mindenki, hogy a hatodik osztály növendékei sem igen rajongtak érte. És ebből az antipathióból kijutott Katonka tanár urnak is. Különösen, mikor kiderült róla, hogy éppen nem nagy szerencséjének tartja, hogy a kisasszonyokat oktathatja a számolás művészetére.

Mert ez a negligencia meglátszott egész lényén. Hetenként csak kétszer borotválkozott, kétféle volt három napig ugyanazon kézelőt hordani, sőt — horribilis dictu — ruháit az amerikai rendszerű Hermine koronás áruházban vásárolta.

Mindezek pedig megbocsáthatatlan vétkek voltak a hatodik osztály szemében.

Nem is igen fukarkodtak elenszenvük kifejezésével. Csaptak olyan lármát a számtanórák alatt, hogy holmi fiók zsbivásárnak bátran beillett volna, ki s bejártak, leveleztek s mindenképpen igyekeztek kimutatni, mennyire nem érdekli őket a tanár ur magyarázata.

De tanár ur Nulla (Talián Bözsi inditványára nevezték el annak, mert t. i. a nulla is igen kevés vizet zavar a matematikában, se nem szo-

roz, se nem oszt, éppen mint Katonka tanár ur), észre se vette ezt a hadizenetet, pedig egyszer azt is megtették, (Görög Berta volt a bűntelém iszerzője) hogy a téli kabátján hiányzó fekete gomb helyére egy óriási nagy fehér perlmutter gombot varrtak. Ő azonban hordta egész nyugodtan a fehér gombos fekete kabátot.

Az ellenséget az veri meg leghamarább, ha látja, hogy nem veszik semmibe kirohanásait. Akkor rendesen visszavonul. Lassan a lányok is kezdték megszokni a tanár urat s utóbb nem igen törődtek vele.

Persze ez Görög Bertára nem áll. Ő folytatott abban törte a fejét (pedig gyönyörű szöke feje volt) hogy miképpen ébreszthesse fel tanár ur Nullát a letargiájából. Csakhamar meg is találta a módját.

Régi recept, de mindig bevált még. Rózsaszínű levélben légyottra hívta s ismertető jelnek piros szegfűt írt.

A tanár urat egy kissé meglepte a levél. — Ez volt az első rózsaszínű levél mit eddig kapott. Rezeda illat áradt ki belőle és ez az illat sajátságos érzéseket ébresztett benne. Az átrobotolt, elnyomott ifjúságának minden sentimentálisusa meglepte.

Kívül a kertben nyilott az orgona, egy fecske éppen az ablaka felett rakta a fészket s közben megállott a párjával csókolozni. A levegő tele volt illattal, napsugárral, madarak énekével. Csoda-e hát ha ennyi ostromnak nem tudott ellenállni s elment a randevura.

Előbb azonban megborotválkozott (pedig még csak kedv volt) s tiszta nyakkendőt vett föl. Így kicsinosítva rötta fel le az utcát, minden szembe jövő női lényben keresve a piros szekfűs ismeretlent.

Görög Berta pedig az iskola zongora terméből nézte, mint sétál szegény mindig keveseg reménnyel.

Végre elfogyott a türelme s elhagyta a sétát, azon hitban, hogy káródját bizton valami baj érte, azért nem jöhet el. Arra nem is gondolt egy pillanatig sem, hogy felültette valaki. GWörög Berta is haza indult.

Kezében egy piros szegfűt szorongatott s szapora szökdeléssel ugrált le a lépcsőn. Egy kanyarodónál aztán hirtelen megállott mint a cövek.

Tanár ur Nulla jött vele szemközt. Lehetetlen volt kitérni vagy visszafordulni. Halkan köszönt. A tanár ur ránézett, szórakozottan, — gondolat nélkül és megpillantotta a piros szegfűt, melyről a kis lány maga sem tudott. Arca piros lett a felszökő vértől s mintegy ostorcsapás csattant fel a hangja.

— Maga írta ezt a levelet?

M Milyen levelet?

— Ne is szóljon, tudom, hogy maga írta, most is ott van a kezében a piros szekfű. Hát minek hívott, mit akar vélem?

— De, tanár ur! — szepegett a bűnös s ki akarta szabadítani a kezét a férfi vasmrkából, miközben leejtette az áruló piros szekfűt.

Mindennemü kézimunka anyagokat dus választékban raktáron tart
Talhammer Hermine előnyomda és kézimunka üzlete Szent-Anna-utca 1 sz

a maga nemzeti tőkével egyenesen csődbe rohan és hamis politikával tetézi az ellenzéki romlás veszedelmét, ez már igenis az országra tartozik, amelynek parancsoló szavával tiltakoznia kell, hogy az ellenzék parlamenti multját, erkölcsi jövőjét és az ellenzék erejére bizott nemzeti értékeket egy megbomlott szellemű politika veszélyeztesse.

Ma ott tartunk, hogy az ellenzék örökös bullépése, nemcsak magát az ellenzéki érdeket, de a nemzet legfőbb politikai érdekét: az általános választójogot is lejtőre viszi. Az obstrukciós politikának tegnap bedőlt az az emelete, amelyre a Kossuth-párttal való szövetkezést akarták építeni. Holnap beomlik az a talapzata, amelyet a szociálistákkal kötött szövetkezéssel hoztak össze. És akkor ennek a szerencsétlen ellenzéki politikának egész romhalmaza elteheti az ellenzékét. De legalább ne vigyék a romok alá az általános választójogot! Mert ez a klenódium a nemzeté és senki sem engedte meg, hogy szakadékok fölött járó politikusok mankója legyen.

Debreczeni Agrárbank Szövetkezet

PIACZ-UTCZA 79.

Kölcsönököt nyújt kezesség, betáblázás mellett, értékpapír vagy bármilyen más biztosíték fedezete mellett 5, 10, 15 évre.

Elfogad betételeket a legmagasabb kamatoztatásra Tisztviselői kölcsönök életbiztosítással kapcsolatban. Felvilágosítást készségesen nyújt az intéze gazgatósága.

— Mit akar vélem, mondja?! Ugy-e maga írta?!
S ekkor ránézett a leány mosolyogva, kacéran, szemében a huncutság ezer pajzánul kacagó ördögével. Féloldalt hajtotta a fejét s úgy kérdezte:

— És ha én irtam volna?

— Hát, ha maga írta... ha maga írta... akkor... akkor... lihegte a férfi, azután hirtelen átkarolta a meglepett leányt s egy csókot nyomott az ajkára.

De a Berta meglepetése is csak egy percig tartott s a másik pillanatban már a tanár ur tartotta a balarácát s igyekezett elsimitani a vékony leány ujjak nyomait.

Ezután csend következett, mintha villámlás után egy pernyi csend előzi meg a menydörgést. Mindketten vártak, mi fog következni. A leány mintegy kutyák által sarokba szorított macska, mely szegényenli a korbácsot.

Végre megszólalt tanár ur Nulla. Rekedten beszélt, de szavából a meggyőződés csengett ki.

— Kisasszony, ha ezt valaki megtudja, én föbelvöm magam.

A leány ránézett.

Már most nem nevetett, volt valami a férfi hangjában, ami visszafolytatta még a mosolyt is. Csak nézett rá s lassan, talán maga se tudta — elkezdtek hullani a könyvei, azután hogy észrevette, egy szó nélkül megfordult s elsietett, mintha üzték volna.

Tanár ur Nulla pedig szintén megindult. — Pár lépést ment felfelé, azután visszafordult s nézett a leány után, míg az el nem tűnt a szem elől.

Ekkor megpillantotta a földön a székfüt. — Visszament érte, felvette, és betette a tárcájába a hervadt, eltaposott virágot.

Görög Berta nem jött három napig az iskolába.

Mikor pedig feljött, halványan, tétován, alig ismertek rá. Mintha kicséréltek volna. A régi pajkos satanellának nyoma sem volt többé. — Nem vett részt a csinyekben, csendesen ült a

Szavaznak, interpellálnak.

A képviselőház ülése.

A mai délelőtt megint névszerinti szavazásokkal telt el. Interpellációs nap lévén, déli egy órakor interpellációk lesznek. Ezek közt legérdekesebb és legaktuálisabb Györfly Gyulának Schönaichra vonatkozó interpellációjára, melynek szövegét alább szövszerint közöljük.

A folyosón tárgyalják a politikai eseményeket. Nevezetesen Schönaich bukását. Ez a bukás azt jelenti, hogy megbukott a véderőjavasalat megaloktója s a kormány oly javaslatot képvisel, melynek megalkotója lehetetlenné vált.

Az egyik reggeli lap azt írja, hogy az üléseket délutánra teszik át. Munkatársunk kérdést intézett Návay Lajos alelnökhöz, aki kategórikusan kijelentette, hogy a hír alaptalan. Marad minden a régiiben.

Kabós Ferencz alelnök negyed tizenegy óra után megnyitja az ülést.

Hitelesítik a mult ülés jegyzőkönyvét.

A hoinapi szavazások.

Elnök bemutatja Kecskemét város polgármesterének köszönő feliratát, amelyet tudomásul vesznek. Bemutatja Somogy-, és Temes vármegyék, valamint Selmec és Belsőbánya városok elírfatát a Ház jelenlegi tanácskozási rendje miatt. (Éljenzés jobbról. Hoch! balról.)

Kéováczy Kálmán: Öt forintért az ellenkezőjét is kéri! (Zajos tetszés.)

Elnök bemutatja a tornyai, battonyai, apátfalvi és magyarbányai polgárok, továbbá Aradmegye feliratát a katonai javaslatok ellen és az általános választói jog mellett. (Éljenzés.) Javasolja, hogy a kérvények részint a Ház asztala alá tétessenek, részint a kérvényi bizottságnak adassanak ki.

helyén s megrezzent, ha szóltak hozzá. Különböben abnormis állapotját mi sem bizonyítja jobban, minthogy elkezdte a számtant tanulni és olyan igyekezetet tanusított, hogy arról kezdtek sutogni a lányok, hogy Görög Berta szerelmes tanár ur Nullába.

Pedig a tanáron semmit sem lehetett észrevenni abból a változásból, melyen az ő énye is keresztül ment.

Magyarozott tovább, mint eddig, nem tördött semmivel, úgy mint eddig; s Görög Bertát olyan elbánásban részesítette, mint a többi. Csak néha villant egyet tekintete, ha a Görög Berta ránéző szemével találkozott.

Igy értek el a vizsgákig. Berta mindig halványabb lett. Otthon faggatták, mi baja. Nem adta okát, csak néha panaszkodott, hogy fél a számtan-vizsgától.

Tanár ur Nulla is olyan nehezen várta a vizsgát, mint soha eddig. Tudta, hogy el fog szakadni a lánytól, hogy nem fogja látni többet. Szeretett volna vele beszélni, megmondani neki, hogy szereti, de nem találta meg a helyes szavakat, a megfelelő formát. S minden maradt a régiiben.

Végre eljött avizsganapja.

Berta néhány jelentéktelen kérdést kapott, de annyira zavart volt, hogy a legelemibb fogalmakat is összezavarta. Tanár ur Nulla ujjongott magában.

— Nem tudja, nem tudja. Meg fogom bukni és még legalább egyszer vissza fog jönni. Legalább még egyszer beszélhetek vele.

Igy főtt magában, s fennhangon szárazan adta fel az utolsó kérdést.

— Beszéljen valamit Pithagoras tantételéről.

Berta csak hallgatott és állott a tábla mellett. Az igazgatónő táncra kerekedett szeméi előtt a Talián Bözsi papájával, a padok örült kánkánba kezdtek, a cirkalom, a fogas és az egész terem olyan veszett forgatagba keveredett egymással, mintha ezer kiszabadult ördög bujt volna beléjük.

Beck Lajos mind az öt kérvényre külön ellenindítványt tesz.

Elnök jelenti, hogy minden esetre a névszerinti szavazást és annak holnapra való halasztását kérték.

Interpellációk.

Felolvassák az interpellációs könyvet, amely bea. Következő interpellációkat jegyezték be:

1. Szmrecsányi György — a belügyminiszterhez — a lubló szolgabírónak Beszkid Antal képviselővel szemben elkövetett erőszakoskodása és hivatalos hatalommal való visszaélése tárgyában.

2. Abrahám Dezső — a belügyminiszterhez — Vidra Imre letartóztatása tárgyában.

3. Ráth Endre — a kormányhoz — a vállalkozók óvadékainak késedelmes kiszolgáltatása tárgyában.

4. Györfly Gyula — a miniszterelnökhöz — Schönaich b. közös hadügyminiszter lemondása, lemondását megelőző körülmények tárgyában.

5. Jaczkó Pál — a földmívelésügyi miniszterhez — az érmelléki gazdálkodó osztálynak nyújtandó segély tárgyában.

6. Csermák Ernő — az igazságügyminiszterhez — az 1870: II. t.-c. végrehajtása tárgyában.

7. Vertán Endre — a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez — a tordai polgári iskolai tanerő zaklatása tárgyában.

Elnök javasolja, hogy az interpellációkra egy órakor térjenek át. (Helyeslés.)

Következnek

a névszerinti szavazások,

amelyeket a mult ülésről halasztottak a mai ülésre. Ezek kitöltik az ülést.

Györfly interpellációjá.

Báró Schönaich közös hadügyminiszter lemondása tárgyában a miniszterelnökhöz:

1. Van-e tudomása a t. miniszterelnök urnak, hogy báró Schönaich közös hadügyminiszter ur állásáról lemondott és hogy lemondása elfogadtatott?

2. Van-e tudomása arról, hogy a közös hadügyminiszteri válságot állítólag oly befo-

Berta csak nézte egy darabig ezt a chaoszt, azután elsötétült szeme előtt a világ s ha fel nem fogja a mellette álló Tanár ur Nulla, összeesik. Pár heti betegsége után is alig volt annyira jobban, hogy néha kimehetett, de azért mikor megtudta, hogy a számtanból elbukott, előszedte könyveit és neki fogott a tanulásnak, hogy a javítóra elkészüljön. Nem lehetett lebeszélni. Tanult lázasan, hévvel s mire elérkezett augusztus vége, készen volt az egész anyaggal.

A vizsga nagyszerűen ment mindaddig, míg eszébe nem jutott a tanár urnak, hogy arról a fatális Pithagorasról kérdezősködjön.

Berta felirt néhány számot a Ptáblára, de csakhamar elhagyta a tudása, kétségbeesetten tekintett körül s tekintete találkozott a Tanár ur Nulláéval. Az nyugodt volt s hideg. Azután gépiesen, maga se tudta mit, ismét irni kezdett. Ami épen eszébe jött. Számokat rendszer nélkül. Ismét ránézett a tanárra, de az még mindig nyugodtan állott s figyelte a munkáját. Ekkor megszólalt az igazgatónő:

— Azt hiszem tanár ur, elég lesz. Meg tetszik elégedve lenni?

— Igen. Köszönöm.

Még az nap vizitelt Bertáéknál Tanár ur Nulla. Mikor egy percre maga maradt Bertával, kivett a tárcájából egy hervadt székfüt.

— Tulajdonképen ezt hoztam vissza magának. Egyszer elvesztette. Emlékszik rá? Vissza hoztam, mert a magáé. Hanem, ha örömet akar szerezni, adja nékem. Igen?

— Ha annyira becsüli... Pedig nem érdemli meg. Igen megkínzott azzal a Pithagorassal!

— És még most sem tudja! Látja, ez nem jól van így, ezt meg kell tanulnia... Berta, én megtanítom magát rá, legyen a feleségem, mert hosszú idő telik bele, míg maga azt megtanulja alaposan. Akarja?

Hallani talán nem is lehetett, csak a szája nyílásáról sejteni, hogy azt suttogetta, akarom.

Tárnai Iván.

lyás idézte volna elő, melyet az alkotmány egyenesen kizárt még akkor is, ha az a trónörökös részéről kíséreltetnék is meg? Ha pedig ez az eset nem forgott fenn: miért nem igyekezett a nyilvánosság előtt ezt a hamis híresztelést azonnal megcáfolni?

3. Ismeri-e és hajlandó-e a t. miniszterelnök ur megismertetni azon okokat, amelyek a közös hadügyminiszter urat lemondásának beujtására bírják?

4. Minthogy az országgyűlésnek előterjesztett véderőjavaslatok tulajdonképeni szerzője a lemondott közös hadügyminiszter ur volt, a t. kormány azoknak csak képviselője a Házban: mi lesz ezen javaslatok további sorsa a lemondás folytán? Az újonnan kinevezendő hadügyminiszter vállalja-e az esetleg megszavazandó véderőjavaslatok változatlan végrehajtását? Van-e ez irányban a t. miniszterelnök urnak valamelyes biztosítéka?

5. A közös hadügyminiszteri válság a véderőre nézve elfoglalt és a Ház színe előtt levő javaslatokban kifejezésre jutott katonai politikában idézett-e elő változást és minő irányban?

6. A miniszterválság folyamán érvényesítette-e a t. miniszterelnök ur a befolyását, melyet számára az 1867. évi XII. t.-c. az ország érdekében biztosított és a válság további folyamán hajlandó-e azt erélyesen érvényesíteni?

Tomasics bán inzultálása.

A bíróság előtt.

Az elmúlt vasárnapon, a kora délelőtti órákban történt, hogy Horvátország bánját egy földije, Matausek Emánuel volt cirkenicai gyógy szerész, Budapesten, a dunai korzón inzultálta. Ma már, miután időközben szabadlábra helyezték, a letartóztatásban volt patikárust, tárgyalásra is került az ügy a büntetőjárásbírósnál.

Matauseket a btk. 301. §-ába ütköző könnyű testi sértés és a 261. §. szerint való becsületsértésért vonta felelősségre dr Wiener Sándor járásbíró, a bíróság ezidőszori helyettes-vezetője.

A tárgyaláson a panaszos bán dr Dési Géza fővárosi ügyvéd képviselte, a vádhatóság képviselőjében dr Aranyiczky kir. alügyész jelent meg, a vádlott pedig dr Polonji Dezsőre bízta a védelmet.

A tárgyaló bíró mellett dr Reiner Aladár jegyző vezette a jegyzőkönyvet.

Maga a bán még nem volt jelen a tárgyalás elején, de valószínű, hogy a kihallgatások során egyike is a bíróság elé kell állnia, miután dr Wiener bíró kimondta, hogy:

— Látnom kell, hogy milyen a sérülés, melyet ő excellenciája szenvedett.

Az aktákból.

A felek ugyanis nem egyformán adják elő a tényállást.

A vádlott, Matausek Emánuel a rendőrség előtt történt kihallgatásakor — miután ismerett a maga patika-ügyét — ekként nyilatkozott:

— A bán és Chavrak osztályfőnök a dunaparti korzón ültek. Valótlán, hogy orvul támadtam rájuk. Szemtől-szembe álltam eléjük s előbb Tomasich bán aztán az osztályfőnököt is — pofonvágtam.

Tomasich Miklós bán feljelentése azonban, melyet sajátkezűleg írt s küldött a rendőrségre, betűszerint így hangzik:

— Alulírott feljelentést teszek Matausek gyógyszerész (?) zágrábi lakos ellen, ki a mai napon engem, midőn a dunaparti korzón Cva-

rak Levin osztályfőnök társaságában ültem. Reám rohant és öklével és ernyőjével fejemre ütött és megsértett. Erre az osztályfőnök ur ernyőjével védett és őt szintén ütötte, mire ő visszavonult. Azután kiáltozni kezdett (német nyelven): «Ez a horvát bán és az osztályfőnök!» és sértő szavakat mondott.

Kérem az eljárást ellene megindítani.

Dr Domasich Miklós,
horvát-szlavon-dalmát bán.

Az iratok mellett fekszik továbbá a rendőrorvosnak, dr Tirser Ernőnek a látélete, — amely szintén azt látszik bizonyítani, hogy Matausek a bánat nem pofonütötte, hanem az ernyőjével bántalmazta. Az orvos ugyanis ekként nyilatkozott:

Megvizsgálván a feljelentőt, a következőket találtam:

1. A balszemgolyó fájdalomosságát, enyhe nyomásra és önként is.

2. A bal felső és alsó szemhéjak duzzadt-ságát.

Véleményem: A leírt sérülések tompa, kemény tárgy behatása által jöhetnek létre — bot vagy esernyő — a bementett időben. A sérülések 8 napon belül elenyésznek és munkaképtelenséget nem okoznak.

A tárgyalás megnyitása.

Mikor Wiener járásbíró megnyitotta a tárgyalást, már zsufolásig tele volt a terem, csak Tomasich bán és Chavrak osztályfőnök hiányoztak, akiket pedig megidézett a bíróság. — Mikor a bíró szólította őket, a teremőr jelentette:

— Nincsenek itt!

Fölállt erre Aranyiczky kir. alügyész s arra hivatkozva, hogy a feleknek a rendőrség előtt tett vallomásuk nem egybe hangzó, a tárgyalást elhalasztani kérte, mert így Tomasichék kihallgatása feltétlenül szükséges, Indítványt tett arra is, hogy az u tárgyalási határnapig a bánat vizsgálják meg az orvosszakértők.

Erre dr Polonji Dezső, Matauseknek a védője a leghatározottabban tiltakozott az ellen, hogy azért, mert a máig is Budapesten időző bánnak megjelenni nem tetszett elhalaszták a tárgyalást.

De itt van Chavrak is, amint tudja, épp most a képviselőházban s így félórán belül a bíróság előtt állhatnak. Az elhalasztás az ily ügyekben ellenkezik a perrendtartás szellemével s egyébként védené szegény ember is, — aki nem költhet s maradhat itt Budapesten addig míg az u tárgyalást kitézik.

Tomasich bán jogi képviselője, dr Dési Géza ügyvéd kívánt ezután indítványt tenni, a bizonyítás kiegészítése tárgyában.

A bíró: Ehhez joga van, tessék!

Dr Dési: Kérem ennél fogva megidézni Accurti horvát államügyészt, aki ismeri a szóbanforgó cirkenicai politika-ügy háttérét. Horvátországban gyógyszerügyi kérdésekben megkérdezik az államügyészt is és így Accurti tudni fogja hogy mikor Matausektól elvették a cirkenicai patikát, pénzbeli kielégítést kapott, sazzal meg volt elégedve, meg is köszönte. De utóbb még két patikai jogot is kapott. Intézkedést kérek kérek továbbá arra, hogy ügyfelem Tomasich bán ő excellenciája elhozza magával azt a levelet, melyet nem rég intézett hozzá a vádlott s melyben megfenyegette azzal, hogy ahol találni fogja, inzultálni fogja.

Aranyiczky ügyész: Hozzájárulok.

Dr Polonji: Accurti kihallgatását ellenzem. Hisz Tomasich — ha kihallgatjuk — maga fogja vallani, hogy ő is elismerte Matauseknek a kártérítéshez való jogát. De különben is, mint

a lapokban doboravtértek, a bán rögtön felcélta Accurtit Budapestre s el is hozta az aktákat. A levél tehát Tomasich zsebében van s szükségtelen az államügyész tanuskodása. Ismétellen ellenzem tehát az elhalasztást. Ami pedig azt illeti, hogy törvényszék-i orvosok vizsgálják meg a bán sérüléseit, ezt nem tartom szükségesnek. De ha mégis elrendeli a bíróság, kívánom, hogy jelen lehessen a védelem is, mert nem tudom, nem szerzett-e azóta magának Tomasich ur — másfelé más sérüléseket. (Nagy derűtség.)

Elhalasztás.

A bíró: Tekintettel arra, hogy Tomasich bán kihallgatását szükségesnek ítélte, a felek e nyilatkozatai után elnapolja a tárgyalást. Az új tárgyalásra Tomasichot, mint tanút megidézi. És elrendelte azt is, hogy törvényszéki orvosok adjanak a bán sérüléseiről véleményt.

A képviselőházban.

Délfelé járt már az idő, mikor véget ért a tárgyalás.

A bíróságtól Polonji védő Matausek gyógy szerésszel a képviselőházba ment, hol nagy érdeklődéssel fogadták a bán bántalmazóját. Általában megütköztek azon, hogy Tomasich — mert ma nem akarta az ügyet befejeztetni, jelent meg a tárgyaláson, noha köztudomásúlag Budapesten van.

Ismerősei azt híresztelték, hogy — rosszul érzi magát.

A vén betyár tragédiája

Kutba ugrott.

Nevezetes alakja volt Ujfehértónak Kövesdi Gábor, a vén betyár. A nyolcvan éves öreg ember a múlt század derekán rettegett haramiája volt a nyírségnek, és a hajduságnak. Evtizedeket ült a fegyházban, ahonnan megöszölve, megrokkanva tért vissza az egykori izmos legény.

Körülbelül hatvan évvel ezelőtt az ismert Rózsás-csárdában nagy összeütközése volt a bandájának a falubeliekkel, akik közül kettőt agyonvertek.

Kövesdi Gábor csendőrkékre került. — Ezért és több más tetteért 16 évi büntetést szabtak rá, a mit a szegedi Csillag-börtönben töltött el.

Ott, ahonnan a napokban Szalma István a hitóra jutott.

Mikor kiszabadult, még életerejének teljességében volt.

De csakhamar ujra reáadta magát a betyár életre. Hátborzongató kegyetlenséggel elkövetett rablójalkossággal kapcsolatosan emlegették nemsokára a nevét. Molnár János jómódu újfehértói gazdát foszlotta ki és a ruhájával megfojtotta, a ejjét pedig baltával széthasította. — Ezért a tetteért 28 évet ült Illaván.

Tizenkét éve engedték ki. Mikor visszajött Ujfehértóra, nyoma sem volt a régi Kövesdi Gábornak. Egészen megtörte a rabság. Kenyert sem tudott keresni, de meg úgy sem adtak volna neki munkát sehol.

Koldulásból tengette magát, ámde minde-nütt szemére hányták régi bűneit.

Többször kifakadt emiatt, s amint leron-gyosodva mankójával végigsántikált az utcákon, magából kikelve kiabálta:

— Belyár vótam, megszenvedtem érte!

De senki sem könyörült rája.

A nyomor aztán annyira elkeserítette, hogy tegnapi virradóra a kutba ugrott. Ott találtak rá holtan.

Igy pusztult el a nyírség, hajduság régen félelmetes alakja.

UJDONSÁGOK

A 'Debreczen' szerkesztősége és kiadóhivatala Darabos-u. 7. sz. a. Telefon 412.

Tanítók gyűlése.

Felhívás Debreczen város közönségéhez!

A debreczeni tanítóság, vallás különbség nélkül csütörtökön este fél 9 órakor az ipar-terület dísztermében gyűlést tartanak, melynek élén állanak: dr. Legányi Gyula, Csúrka István, Simon István és Dobó István tanítók.

A tanítók a következő felhívást bocsájtották ki a közönséghez:

Debreczen népéhez!

A jelenlegi közoktatásügyi kormányzat részéről az az állandó és következetes törekvés jelentkezik, mely Magyarországon a gondolat, a szóbeli és lelkiismereti szabadságnak elfojtását célozza. Ez a törekvés egyszer már diadalt ült akkor, amidőn a Magyarországi Tanítók Szabadegyesületét erőszakosan letörte és ezt a diadalát teljessé akarja tenni a Magyarországi Tanítók Országos Szövetségének elnémitásával is.

Debreczen népe! Ez az eset túllépi a napi politika szűk kereteit. Ez az eset nem a tanítóság magánügye, hanem ügye Magyarország kulturájának. Mert aki az ország kulturájának sorsát szíven viseli, az előtt nem lehet közömbös, hogy milyen gazdasági és szellemi viszonyok között élnek a kultúra legelső megvetői.

Ez a felismerés élen követeli, hogy akadályoztassék meg a reakció újabb diadala. És ennek a felismerésnek a szolgálatába kíván szegődni a debreczeni polgárság és munkásság tiltakozó nagygyűlése, mely augusztus hó 20-án, délelőtt 10 órakor lesz a Bika nagytermében. Erre a nagygyűlésre a tanítóság barátai meghívotnak.

A király születésnapja. E hó 18-án lesz a király születése napja. E tárgyban vettük a következő felhívásokat:

Ő Felsege Első Ferencz József apostoli királyunk ez évi évfordulati napján folyó augusztus hó 18-án a reformátusok nagytemplomában reggeli 8, a görög katolikusok templomában szintén reggeli 8, a róm. kath. templomban reggeli 9 és az izraelita templomban (Deák Ferencz-utca) délelőtt 10 órakor hálladó istentisztelet tartatnak, amiről tisztelettel értesitem. Gyülekezés a városháza közgyűlési termében reggel 7 és fél órakor. Debreczen, 1911 évi augusztus 9. Kovács József, polgármester.

Ő császári és apostoli királyi Felsege legmagasabb születésének évfordulója alkalmából augusztus hó 18-án, pénteken délelőtt 10 órakor a Deák Ferencz-utcai izraelita templomban hálladó istentisztelet tart. Az ünnepély sorrendje: 1. Ma tovu. 2. 21. és 61. zsoltár éneklése. 3. Ünnepi beszéd. 4. Ima a királyért. 5. Hanószén t'suó. 6. Hymnus. Kérelem: A t. hitk. képviselő tagok kéretnek, hogy délelőtt fél 8 órakor a városháza tanácstermében, 10 órakor pedig az izr. templom baloldali esküvői szobában gyülekezni sziveskedjenek.

Borzalmas kettős öngyilkosság. Pozsonyból táviratozzák: Ma hajnalban Bucsu János és Manák Krisztina bazini lakosok borzalmas öngyilkosságot követtek el. Szüleik ellenezték házasságukat, mire tegnap a városban lefénnyképeztették magukat, majd kimentek a szabad vasúti pályához és az 5312. számú vonat elé vetették magukat. Mindkettőjüket a vonat darabokra tépte. Hátrahagyott levelükben azt kérték, hogy együtt temessék el őket.

Képviselőink dr. Baltazár püspökhöz.

A Debreczen külön kiadásban számolt be dr. Baltazár Dezső püspök beiktatásáról. A beiktatáson Debreczen város országos képviselői nem vehettek részt. De nem feledkeztek meg a tudós püspök üdvözléséről és a következő táviratokat küldték:

Személyes megjelenésben őszinte sajnálatomra akadályozva lévén, ezuton üdvözöllek beiktatásod ünnepélyén, mint debreczeni lelkipásztort s református egyházunk vezérferfiát. Adjon a gondviselés ifju erődhöz és lelkesedéshez bölcsességet és hosszú életet, hogy magas szentes hivatásodat méltóképpen betölthessed.

Tudós János.

Családi okokból Budapestről nem távozhatom, ezért csak így tolmácsolhatom tiszteletteljes üdvözlémet. A jó isten teljesítse mindazt a méltó vágyat és büszke reménységet, amely téged a magyar Sion püspöki székhébe emelt. Legelső dicsőséged gyanánt pedig valósuljon meg mindnyájunk legforróbb óhajta, a debreczeni egyetem.

Bakonyi Samu

Regjegyezzük még, hogy Láng Lajos is küldött egy pár szavas üdvözlő táviratot a püspökhöz.

Kolera Bécsben. Riasztó hír érkezik Bécsből. Svendt Aloizia nevű gyári munkásnő, akit a Ferencz József kórház belgyógyászati osztályán ápoltak, a bakterológiai vizsgálat az ázsiai kolera állapította meg. A nő, aki üveg-záró gyárakban dolgozott, augusztus hó 12-én betegedett meg. Többször szenvedett ólommérgezésben, s most is azt hitték, hogy ez a baja. Csak tegnap, mikor kétségelenné vált, hogy ázsiai kolera van, vitték át a járványkórházba s elkülönítették. Honnan szerezte a bajt, még nem derítették ki. Az összes óvintézkedéseket megtették.

Meghaltak. A tegnapi napon elhaltak: Bordás István ref. 9 hónapos, Tóth János ref. 3 hónapos, özv. Nimfler Jánosné r. kath. 74 éves, Burai József ref. 22 éves, Kenyeres László ref. 12 napos, Mayer fiu ref. másfél óras, özv. Mikai Istvánné ref. 76 éves. Jobbágy fiu ref. 1 napos, Gulyás leány r. kath. 1 napos, Herskovics Ilona izr. 13 napos.

Aranyeső.

Vanderbilt Gladysnek leánya született

Az örmezői grófi kastélyban nagy az öröm. Vanderbilt Gladysnak, Széchenyi László gróf nejének leánya született. Az amerikai milliárdos kisasszonyból magyar anya lett. Polgári családokban is ünnep a családi esemény, csak az ünneplés módja más. Sokszor bizony a gondok megnövekedését jelenti az új világpolgár megérkezése; de az örmezői kastélyban úgy várták a jövevényt, mint a fejedelmi házakban. Ott legfeljebb csak az a anya jólétéért aggódnak, a szerény jövedelmü apákat a háztartás gazdasági egyensúlya is aggasztja.

A pénz, annyi bajnak és nyomoruságnak kuffeje, nemcsak szelleme a mai társadalomnak, de kiváltsága is a társadalom kiválasztott osztályainak. S bővebb mértékben senki sem rendelkezik ezzel a csodaszerrrel, mint Vanderbilt Gladys.

De nem is bánik vele senki nobilisabban, mint Vanderbilt Gladis. A sok-sok millióval rendelkező magyar grófné, mintha érezné azt a nagy igazságtalanságot, amely a tulajgyra megnőtt vagyonhoz tapad, nagy stílusban gyakorolja a jótékenságot. Aki érdemnek tekinti, ám zengjen érte dicséretet. A valóságban nem érdem az, hanem erkölcsi kényszerből fakado

kötelesség teljesítés. Ki legyen jó szívé, ki engedje a meglátott nyomort, ha a milliomosok elzárkóznak?

Pedig rendszerint elzárkóznak, s így Vanderbilt Gladys, a nemes kivételek egyike, mégis csak elismerést érdemel.

Hogy Örmezőn a nagy napon, a szerencsés szülés után hullott az aranyeső, az csak természetesü. A boldog apa két kézzel szórta a csengő adományt a szegények közé. Jutalmazatlanul nem maradt senki. A legnagyobb jutalom azonban mégis Becker József dr. egyetemi tanárnak, a grófné kezelő orvosának jutott. A neve azonban tiszteletdíj, kerek negyvenkét ezer korona. Széchenyi gróf három héttel a születés előtt hívta meg az Örmezői kastélyba Becker tanárt s három hét multán távozó távozó orvosnak napi kétezer korona tiszteletdíjat juttatott. Polgári mértékkel tehát egy nagy vagyonnal — ennyi egy közepes javadalmazású állam itisztviselő tíz-tizenöt évi fizetésének felel meg. Ezek a nagy aránytalanságok szülik meg az emberekben a vágyat a «ma» — igazságtalan társadalmának nivellálására.

Az örmezői családi eseményt kísérő aranyeső kapcsán derült kái az is, hogy Vanderbilt Gladys már hosszabb idő óta naponként háromszáz koronát ajándékoz a budapesti ingyen-tejnek. Ez ismét békítő momentum: de a nemes grófné szemében valószínűleg nem olyan nagy esemény, aminőnek a kívülállók látják. Háromszáz, háromezer, harmincezer korona: mi az Vanderbilt Gladysnak? Kevesebb, mint az a husz-harminc fillér, amivel sok-sok X és Y adózik a gyermeknapok vagy az az öt százalékos országos betegápolási pótdadó, amit a legkisebb javadalmazású kezelőtiszt fizetéséből levonnak.

Fogajd

nem

részesítheti nagyobb jótéteményben, mint mikor az Odollal való rendszerez száj-ápoláshoz szokik.

Az iszákos ember rémtette.

Vő és após.

Svarcz Ottó nevű ember, aki napidijas a kereskedelemügyi miniszteriumban, tavaly áprilisban feleségül vette Kral Ferencz kőfaragómester leányát.

A házasság nem volt boldog, mert Svartz iszákos embernek bizonyult, aki minden keresetét elitta és ezért a családi perpatvarok napirenden voltak. A fiatal asszony már több ízben válni akart és haza ment atyjának Tudor-utca 9. szám alatti lakására, de Svarcz mindig rábirta a visszatérésre; javulást ígért, de tovább ivott.

Tegnap az asszony ismét hazament szüleihez. Svartz tegnap déltuán utána ment, de apósával találta magát szembe, aki az akkor is ittas embert kiutasította.

Svartz erre késsel támadt apósára és azt nyakán megszurta.

Kral életveszélyes sérülést szenvedett, melytől bevitték az Irgalmas-rend kórházába. Svartz Ottót előállították a főkapitányságra, ahol ma reggel, kihallgatás után letartóztatták.

Rejtélyes eltűnés.

Titkok egy szerelmes asszony körül. Gyilkosság áldozata?

Kaposvári tudósítónk jelenti: Papp Minálnak, a kaposvári függetlenségi kör szolgájának a felesége közzel egy évvel ezelőtt eltűnt. Először azt hitték, hogy kedvesével, egy előkelő állami hivatalnokkal szökött meg, utóbb pedig egyre több körülmény szólt amellett, hogy az asszonyt meggyilkolták. Hogy mily komoly ez a feltételezés, élénken mutatja, hogy Makfalvy Géza, Somogy megye főispánja magához rendelte Stec László rendőrkapitányt és utasította, hogy ebben a titokzatos ügyben legnagyobb erélylyel nyomozást indítson.

Az eltűnés körülményei nagyon érdekesek. A vizsgálatot vezető rendőrkapitány a következőkben mondotta el a bonyodalmas ügyet.

— Mult év szeptember 15-én szereztünk tudomást Papp Mihályné eltűnéséről. Nyomóban megindítottam a nyomozást, mert a jelek mind arra mutatnak, hogy Pappnét eltették a láb alól. Legelőbb házkutatást és helyszíni szemlét tartottunk Papp Mihály lakásán. Végig kutattuk az egész házat, még a lezárt kutat is megvizsgáltuk de semmi gyanus nyomot nem találtunk. A férjet kihallgattuk, de az állhatatosan megmaradt azon vallomása mellett, hogy az asszony szeptember 14-én délután 3 órakor távozott el hazulról. Ebben az irányban folytattuk tehát a nyomozást. Megállapítottuk, hogy az asszony a mondott időben az Erzsébet-téri piacon szökött vásárolt és egy férfi ismerősével találkozott, aki kérdezősködött tőle, hogy hová megy.

— Atmegyek a kislaki erdőbe, jöjjön, kísérjen el.

— Ezzel váltak egymástól és azóta az asszony eltűnt. Vannak tanúk, akik látták a kislaki erdő felé menni. És itt kezdődött a bonyodalom. Ohgyha az asszonynak tényleg volt ok arra, hogy a férjétől elmenjen, sehogysem lehet megmagyarázni, hogy miért ment a kislaki erdőben és miért hagyta volna el a házat viseltes házi ruhában, rongyos cipőkben. Máskor is, hogyha férjével összeveszett, szülőihez ment, akik mindenkor szívesen fogadták. Teljesen érthetetlen, hogy ruháit és egyéb értékes dolgait nem vitte magával, sőt fiától, akit imádságig szeretett, egyetlen szóval sem búcsuzott el. Az a gyanu, hogy a kislaki erdőben tették el láb alól.

A rendőrkapitány előadását kiegészíti Molnár Józsefnek, az eltűnt asszony nevelő apjának következő nyilatkozata:

— Leányom — úgy mond — szerelmből lett Papp Mihály felesége ezelőtt 12 évvel. A házastársak között azonban néhány évi együttélés után megbomlott a béke és az egyetértés és leányom többször volt nálam, mint a férjénél. Az múlt év elején az asszony megismerkedett egy előkelő állami tisztviselővel. Az ismeretségből csakhamar meghiúsult viszony fejlődött ki. Leginkább a kislaki erdőben adtak egymásnak találkat a szerelmesek. Így folyt ez a viszony a múlt év szeptember 14-éig, amikor leányom végképp eltűnt. Szeptember 14-én az asszony udvarlója valami hivatalos ügyben Pécsre utazott. Megbeszélték, hogy az állomáson találkoznak és együtt utaznak. Hasonló uta-

zásokat többször tettek. Másnap, szeptember 15-én: eggel feldult arccal rohant lakásunkra az illető állami tisztviselő és kérdezte, hogy hol van a leányunk, mert nem volt az állomáson és a lakásán sem találta, mert a férje állítása szerint még elző nap délután távozott el hazulról. Ez a hír minket is megrémített és feleségem rögtön Papp Mihály lakására sietett. A szobában az ágy, melyben leányom feküdni szokott, még vetetlen volt, de a vánkoston látszott, hogy valaki fekhett benne az éjjel. Papp azt állította, hogy felesége még az előző nap délutánja óta nem volt otthon. Két asszony szintén azt állítja, hogy délután látták őt az udvaron. Azóta nyoma veszett a leányomnak.

Egy évvel ezelőtt széleskörű nyomozás indult ebben az ügyben, de eredménytelenül. Most a főispán rendelkezése alapján újabb nyomozás szálait és valószínű, hogy nagyobb sikerrel.

Az akasztott ember menyasszonya.

Megkérték a kezét.

Nagyon keresett, sőt körülrajongott leány lett a fölakasztott Szalma István arája, Kovács Anna, az a cselédsorban lévő leány, akit annak idejében az újságok sűrűn emlegettek. A leányhoz az ország négy városából levelet hozott a posta. A levelek küldői égre-földre magasztalják az újságok leírásából köztumasra jutott bájait Szalma menyasszonyának és mindannyian, mintha összebeszélték volna, megkérik a kezét.

Az egyik ajánlkozó Baranyamegyéből ir. Foglalkozására nézve nyugdíjas járásbírósi szolgálatát mondja magát és azt mondja, hogy negyven éves. Az újságokból olvasta, hogy vőlegénye (az Istenben boldogult) milyen hősi elszántással bocsátotta nyakát Bali mester rendelkezésére.

Ebből arra következtet, hogy egy ilyen hősnek csak is hős leány lehet a menyasszonya. Levelét pedig azzal fejezi be, hogy mindezekhez hozzájárulva azt is, hogy szöke, már előre nagyon szerelmes belé és nagyon boldog lenne, ha hozzámenne feleségül.

A másik levél Kassáról érkezett Kovács Annához. A küldője egy elvált cipész-mester. Ő nem ir olyan hízogően, hanem egyszerűen rátér a dologra, megkéri a kezét. Budapestről egy borbély, sőt egy irnok is verseng a vőlegénye megboldogulása révén híressé lett leányzó keze után.

Végül Szabadkáról érkezett egy levél házassági ajánlattal. Egy gazdász küldi. Ő már valamivel elővizyázatosabb a többinél, nem akar zsákba macskát venni; tehát előbb találkoztót kér a lánytól. Ő nem hisz az újságoknak, bármennyire földicsérték azok a lány bájait, még pedig Palicson s ha megtetszett a lány, akkor majd nyilatkozik. Kovács Anna pedig még nem válaszolt egyik ajánlkozó levélre sem, ezek után úgy gondolkodik, hogy bizonyára akad még jobb partia is.

Cselédek maffiája.

Áruló fényképek.

Steiner József bagolasánci mészáros szolgálatában állottak Földesi Julcsa 17 éves iharosi és Mencsik Lina 1 éves szentmiklósi illetőségű cselédek. Steiner József üzleti ügyeiben igen gyakran vidéken van elfoglalva ilyenkor otthon a mészáros üzletben neje szokott felügyelni. A cselédek ezt az alkalmat arra használták fel, hogy gazdájuk iróasztalának fiókjából az ezüstpénzt állandóan dezsmálták. A lopást furfangos módon követték el, hogy egyikük mindig kiállt az udvarra nyíló konyhaajtóba leselkedni, míg a másik a szobában a lopást végezte.

A lopott pénzen saját céljaikra fehérneműket, csipkekötényeket, selyem fejkendőket, derékfűzőket, elegáns cipőket, szentképeket, ezüstgyűrűket és toalettcikkeket vásároltak Nagykanizsa különféle kereskedéseiben. Vakmerőségük nem ismert határt. Még le is fényképeztették magukat egy nagykanizsai fényképésznél. ez vesztüket okozta.

Ugyanis Földesi Julcsa fényképeit hazaküldi anyjának Iharosba, ki őt egy levelezőlapon keményen megdorgálta a haszontalan és felesleges pénz pazarlásért. A véletlen éppen úgy hozta magával, hogy a levelező-lap a Steiner József kezeibe került, aki előtt gyanusnak tűnt fel a dolog. Steiner a nagykanizsai fényképészhez fordult felvilágosításért, aki előadta, hogy a cselédleányok nála lefényképeztették magukat s a végzett munkálatokért neki illően megfizettek. Nagykanizsán több kereskedésben Steiner kerdezősködéseire mindenütt azt a választ kapta, hogy a cselédleányok értékes dolgokat vásároltak, melyekért készpénzzel fizettek.

Steiner feljelentésére az ügy a csendőrség kezeibe került. A nyomozás során a leányok egymásra vallottak.

A lopott holmikát a csendőrség lefoglalta. A tolvaj leányokat letartóztatták.

Napról-napra.

**

Nero, a rómaiak színész császára meg volt róla győződve, hogy korának ő a legnagyobb művésze. Petronius, kit művészeti kérdésekben mint megfelelőbbetetlen szakértőt ismertek (ép azért az «elegancia mesterének» is hívták) nem alkarta Nerot annak tekinteni, minek ez szerette volna. Hogy művészi reputációját Petronius itéletével szemben is megmentse, kiállott a cirkus porondjára a nép elé, s liktorjaival körülvéve, teljes császári díszben énekelni kezdett. A nép között a declamatio alatt ajándékokat osztatott ki s a tömeg között elszórt hivatalos lelkesítők kezdeményezésére a hálás, de még inkább a liktoroktól féltő plobs nagy tetszésének adott ugyancsak lármás kifejezést. És próbált volna valaki ellenkező véleményt nyilvánítani.

Az obstrukción jut eszembe, arról az obstrukción, mely, úgy látszik, kezd a kormányban már kissé kellemetlen lenni, megfelelőbbézi hát a maga hivatalos lelkesedőihöz, a törvényhatóságokhoz. Szeretné már, ha a pofonok között egyszer már csókot is kapna, ha nem is jön szívből, nem baj, de lehessen rá hivatkozni. Rendel hát magának. Szeretné már, ha a kissé elkoptatott, de azért mégis jó törvényhatósági bizalmi nyilatkozatok már jönnének. Közgyűlési határozatokat kíván, melyek elítélik az obstrukciót. S mivel ezek nem jönnek maguktól (meri hiszen Versec kétes értékű felirata csak nem számít) hát rendel magának. A főispánok már megkapták ez irányban az utasításokat. És ha ezeknek a kipréselt nyilatkozatoknak nincs is valami, nagy morális értékük, arra mégis csak jók, hogy lehet rájuk

hívatkozni. Olyanok, mint mis Maud Allan híres Salome kosztüme, melyről a legjobb akarat mellett sem lehetett ugyan elmondani, hogy valami sokat fedett el a szép mis szobor testéből, de mégis csak ruha volt s ez a fő.

Különben (van a kormánynak más eszköze is obstrukció megszüntetésére. Ez is szép staniol csomagolásban kerül az asztalra, hogy mi van benne, az mellékes.

*Az országgyűlés 1911-re a városok segélyezésére az eddigi 2 millió korona helyett 3 milliót szavazott meg. A naiv városok erre a hírre elkezdtek vérmes reményeket táplálni, hogy majd az eddigi segély helyett annak másfélszeresét fogják kapni. Hanem nem oda Buda! Ugy tesz most a kormány, mint a ravasz mama a kis fiával, aki nem akarja megenni a levest.

Megmutatja nek is a tortát, de nem ad belőle míg a levest meg nem eszi. A kormány is így beszél. Nem utalta ki csak a szokásos két millió segélyt, a harmadik millió felosztását a városok segélyezéséről szóló törvényjavaslatához köti illetve ettől teszi függővé. Igen ám, de ezt a törvényjavaslatot csak a véderő javaslatok letárgyalása után lehet tárgyalni. Tessék tehát előbb a véderőjavaslatokat letárgyalatni, azután majd beszélhetünk másról is.

Vagyis tessék letörni az obstrukciót, tessék ellene állást foglalni s akkor majd adunk pénzt.

Íz igaz, hogy a három millió a maga egészében erre az évre lett megszavazva s nem tették függővé semmiféle politikai eshetőségtől, de hát ak nagyon keresi még a kákn is megeli a csomót s így megesik még, hogy az obstrukciónak a városok fogják meginni a keserű levét.

TÁVIRATOK.

A bán támadója szabadlábán.

Zágráb, augusztus 15. Tomasic Miklós horvát bán merényletjét, Matusek Emánuel zágrábi gyógyszerészt, akit a rendőrség letartóztatott, dr. Schmiedt járásbíró a bünvádi perrendtartás 537-ik szakasza értelmében ma délben szabadlábára helyezte. Matusek az ügyészség fogházát 12 órakor hagyta el s egyenesen védőjéhez ment.

Angol vasutasok sztrájkja.

London, augusztus 16. A vasutigazgatóságok a vasutasoknak ama követelésére, hogy velük legkésőbb huszonnégy óra alatt lépjenek tárgyalásba, azt válaszolták, hogy semmi szín alatt sem haflandók arra, hogy a munkásokkal tárgyalásba bocsájtkozzanak. Ennek következtében 360.000 vasutas sztrájkba lépett. A vasutigazgatóságok közlik, hogy a rendes menetrendet hatályon kívül helyezik és a vonatok érkezésének és indulásának az idejét a személyzet egyelőre további intézkedésig a pályaudvaron mindenkor ki fogja függeszteni. Egy idejűleg a vasutigazgatóságok a kormánytól katonai védelmet kértek. Asquith miniszterelnök a vasutigazgatókkal és a munkások munkások képviselőivel tárgyalásokba bocsájtkozott, hogy kiegyeztetésüket megkísérelje.

A kolera.

Trieszt, augusztus 16. Trieszt környékén veszedelmesen terjed a kolera. A capodistriai Bertocchi községben tegnap hét új koleraesetet konstataáltak, melyek közül négy halálos volt. Trieszt és Capodistria között egy újabb koleraarakkot kellett felállítani a tengerparton.

Konstantinápoly, augusztus 16. Olyan járványosan pusztít már a kolera, mint husz év előtt. Tegnap hivatalosan 114 új esetet konstataáltak és 64 ember halt meg kolerában. A legnagyobb a veszedelem Hasköi külvárosban. Katonassággal kerítették be ezt a városrészt, de a nép megsejtette és még idejekorán elmenekült szerte az egész városba s így hurcolta szét az az epidémiát.

Chassim Base kerületben a fanatikus mohamedánok betörték a kolerabarakba és a fertőtlenítő szereket elpusztították. A város kocsi-kon vitet szűrt vizet, de a nép mégis a kutak posadt vizét issza és javeszekel, hogy ezekből a hortókából mérik ki a mérget, mert kolerával akarják elpusztítani a koldusokat.

Lezuhant aviatikus.

Chicagó, augusztus 16. Badger aviatikus (aeroplánjával) lezuhant és azonnal meghalt.

A pápa állapota.

Róma, augusztus 16. A pápa állapota változatlan. Hogy a pápát nagyon ki ne fárasztják, tegnap a betegszobájában a nagy ünnep dacára nem tartottak misét. A beteg hőmérséke 37.1 fok.

Róma, augusztus 16. Napjában kétszer megy a Vatikánban donna Marta Sarto, a pápa agg huga. Olyankor megrohanják az emberek, különösen szerzetesek és kérdésekkel ostromolják, mert a hivatalos jelentéseknek senki sem ad hitelt. A pápa nővére mondta ma, hogy a kezelőorvosok nagyon meg vannak elégedve és a krízis elmúlt. Petacci háziorvos az államtitkári hivatalban a diplomatákkal ma délelőtt közölte, hogy a javulás szemlátomást halad, az uremikus tünetek megszűntek s rövid idő alatt helyreáll a pápa egészsége, noha még hosszú ideig kimélnie kell magát minden munkától, még inkább a felindulástól.

Nagyon örül a pápa, hogy új hálószobája van, amelynek ablakai északra nyílnak.

— Hisz az fűtött kemence volt, — mondta monsignore Bisletinek — ilyen tüzes lehet a pokol.

A régi hálószobáját értette, amely szomszédos XIII. Leo egykori könyvtárszobájával.

Milliomos az elmeógyógyintézetben.

Arad, augusztus 16. A gömörmegei János községből elmehaj miatt beszállították Kintzig Béla többszörös aradmegei milliomost a Niedermann-szanatóriumba. Kintzig Béla néhány héttel ezelőtt fegyveres hajdukkal verette ki az árvaszék embereit, akik a sanatóriumba akarták szállítani. Rokona, akinél vendégségben volt, most kiszolgáltatta az árvaszéknek, amely felszállította Budapestre.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonafőzsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, aug. 16.

Az árak 50 kilogramonként	
buza ápr.	11 56—11 54.
buza okt.	11 29—11 36.
rozs okt.	9 26—
zab május.	—
zab okt.	8 37—8 35.
Tengeri szept. 1911.	—
Tengeri máj. 1912.	7 65—7 64.

Értéktőzsde. Osztrák hitelrészvény 658—
Magyar hitelrészvény 854 75.

REGÉNY.

A régi jó világból.

(Folytatás.)

Kupecz nagy fennyen kiabált utána, hogy elfogatja, vasra vereti őt: de egy lépést sem tett a szobából.

Csak a maga igazolására dühöngött olyan nagyon, — nehogy az őt elfogassa, vasra veresse.

Egyedül maradyán szobájában, elerőtlenedve rogyott vissza székére.

Ismét előtte állt azon lehetőség, hogy mint tolvajta törvény elé hurcolják.

De most nem ért reá a tőprenkedésre.

Most erőre, bátorságra van szüksége, hogy a megkezdett alakoskodást végig folytassa.

Mert csak úgy tudja elhárítani a veszélyt, feje fölött, ha ő veszi el azokat, akik őt akarják elveszteni.

A kiabálásra ilus kijött a másik szobából és kérdezte, hogy mi történik itt; de atyja haragosan kikergette a szobából.

Ne ártsa magát idegen dolgokba.

Nem vászoncelédeknek való az, ami itt történik.

Ismét inni kezdett.

Egymás után tölté magába a tele poharakat és a z ital csak szomjasabbá, csak vadabbá tette, de most már nem részegedett meg tőle; sőt úgy tetszett neki, hogy minél többet iszik, annál józanabbá lesz.

Érezte, mint (nő) keblében a bátorság minden pohárnál jobban-jobban és kívánta, hogy csak most jönnének ide Pozsárék, ezek az ő ellenségei, kik vesztére törnek, megmutatná nekik, mivel van dolguk.

Kivánsága úgy látszik, nem maradt meghallgatlanul.

Kis idő múlva újra megnyit az ajtó és most már nem Pozsár József, hanem Zsuzsi asszony lépett be.

Az asszony arca lángolt. Szemei szikráztak. Nem is ment, úgy szaladt a szoba közepére. Ott megállt; ézeretett volna valamit mondani; de nem talált szavakat.

Nyitott száján csak lázas lihegés szakadt ki; aztán az asztalhoz lépett; egy kendőbe kötött pénzesomót dobott oda és kezével arca umtatva, kemény, parancsoló hangon mondá: — Itt van! Fogja! Hétszáz forint! És most visszaadja házamat!

Kupecz különös gyönyörűséget talált az asszony feldult, vad kifejezésében. Hátra düllesztett tehát székén, és lábát hosszúra nyújtóztatva maga előtt, elébb még egy pohár bort hajtott le, aztán kihívó, nevető kifejezéssel arcan, mondá:

— Kenddel nem beszélek! Kend asszony! vad, mokány asszony! Semmi szavam kendhez! Ha dolga van velem, küldje ide férjét!

— Férjem már itt volt és azt mondta, kend részeg és, — magas valamit mondott neki, amit én nem tudok utána mondani. Én pedig azt tartom, kend nem részeg, és józan észszel ejtette ki e szavakat — mondá az asszony tompa, lihegő hangon.

— A mit mondtam, mondtam! Kend pedig asszony és jobb, ha haza megy — viszonzá Kupecz megvetőleg.

— És miért jobb, ha hazamegyek, — kérde az asszony, csipőre illesztett kezekkel megállva Kupecz előtt.

— Mert nem akarok kenddel vesződni. — Küldje ide az urát; azzal ugyanis egy kis beszédem van, — viszonzá Kupecz, vidáman lehajtva a kezében levő poharát.

Zsuzsi egy pár percig még előtte állt. Mély megvetéssel tekintett ez emberre, aztán elferdult tőle.

— A pénz pedig itt marad! — kiáltá Kupecz, letéve a poharát az asztalra, látván, hogy az asszony utána nyult a pénznek.

Zsuzsi arra megint semmit se felelt. Még csak egy tekintetre sem méltatta őt, nyugodtan nyult a kendő után.

De Kupecz erővel rántotta azt ki kezéből. — Adja ide a pénzem! — mondá arra az asszony tompa, reszkető hangon.

— A pénz addig itt marad, míg mint bíró meg nem tudom, mi uton jutottak hozzá, felelé Kupecz, magasra tartva a kendőt.

Folytatjuk.

Eladó téglá !!

Hogy a beállott nagy keresletnek megfelelően, téglagyárunk üzemképességét lényegesen emeltük és ma már abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy kitűnő, préselt

mészhomokok téglát

minden mennyiségben szállíthatunk mérsékelt árak mellett. Kívánat a árajánlattal birmikor készséggel szolgálunk.

„Bóni“ gyártelep és mezőgazdasági r.-t. Nyirbátor.

Nincs többé tyukszem!

Használja mindenki a Martin-féle tyukszem-tapaszt, mely 4-5 nap alatt a legregibb, legmahacsább tyukszemmel, mindenféle szemölcsét és bőrkeményedést fájdalom nélkül biztosan eltávolít. Ezen években át kipróbált tyukszemkészítmények kapható a feltaláló és készítőnél MARTIN TAMÁS gyógyszerésznél Ujpest, Kossuth- és Deák-utca sarkán. Egy doboz ára csak 1 korona. Válassza csak az a tyukszem, mely a fentebb ábrázolt és pecsétje alatt a tyukszem szavát tartalmazza.

Dr. BOROVSKY R. orv. és Borovszky K. Budapest, II. kerület, Ró-utca 76. szám.

BOROLIN gyógyhatású házi készítésű

gümőkór, reum- és ideg-fájdalmak, köszvény, csúsz-, lektus-, gerék-, láb-szaggatások, hátszurások és égési sebek megszüntetésére. Kiváló fertőtlenítő szer, maga az olajréteg egyben óvszer is. Kapható mindenütt.

1.20, 2.- és 2.50 koronás üvegekben. Előállítják: Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K. Budapest, II. kerület, Ró-utca 76. szám.

Védjegy

Jól jár, ha
tudomásul veszi, hogy újabb utánozzák a valódi

Palma-kaucsuk-cipősarok

mindenütt ismeretes, jellegzetes dobozait. Az utánozott dobozokban természetesen csak káros anyagok vannak. Jól teszi tehát, ha károsodást megelőzendő, a valódi Palma-kaucsuk-cipősarok minden dobozban látható védjegyére ügyel!

Védjegy

AKI MÉG NEM KAPTA MEG AZ

50 -ik Idényértéktőnket, kérje annak bérmentes beküldését.

Budapest, V. kerület, **KUNZ ÁRUHÁZ**

Első segítséggel teljes gyógyulást ér a Tordy-féle 3 Király tea által. Étvágytalanság, székeskedés, emésztési zavarok, sebezhetőség, szívelégtelenség és ebből eredő bajokban gyorsan bet. Epe, máj, veschej ellen, hosszabb használat után segít haragos bántalmakat eloszlat, gyógytárban csomagja 50 Pm. (10-15 használatra), Tordy-név nélkül, reos hamisítvány. Készíti: Tordy Gy. okl. gyógyszerész, Budapest, Üllői-utca 80. szám alatt.

Royal amerikai írógép

olcsó és jól

Azoknál az írógépéknél Kovács A. és Tsa cégétől

Budapest, V. kerület, Nádor-utca 26. szám.

Debreczen legrégibb

Fényképezési szaküzletében Piac-utca 12.

Fényképezési cikkek gyári árban beszerezhetők.

Levélpapírok, Üzleti könyvek,

Képeslevelezőlapok leszállított árban kaphatók

BOROVITZ ZSIGMOND papírüzletében Debreczen, Piac-utca 12. sz. (volt Stenczinger-ház.)

Izléses

nyomtatványok

bankok, hivatalok, iparosok, kereskedők, munkások részére

jutányos árban készülnek.

Papírüzleti telefon 330. Könyvnyomdai telefon 412.

Apró hirdetések.

28 krajczárért fejel férfi vagy női harisnyát BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debrecen, Tiszapalota.

Tanuló és tanuló leány fizetéssel felvétetik Antalffy Ferencz könyvtészetében Piac-utca 31.

Elegánsan bútorozott különbejárta utcai szoba villanyvilágítással Darabos-utca 7. sz. alatt kiadó.

Butorokat, konyhaberendezéseket raktáron tart Bálint József asztalos (Csapó) Berek-utca 8.

Egy tanuló felvétetik Félegyházi János fűszerkereskedésében. Piac- és Miklós-utca sarok.

Egy rollós ajtó betéttel és kétszárnyú üveg-ajtóval eladó. Bővebbet Darabos-utca 7. sz.

Segédkönyvelő kerestetik azonnali belépésre, Magyar Szabadalmazott Lópatkógyár Részvénytársaság Hatvan-utca 53.

Kiadó lakás. Hatvan-utca 42. sz. házban egy udvari 2 szoba, konyha és pinchelyiséggel november 1-től kiadó.

Egy vasüst, ipari célra nagyon alkalmas, eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

TOKAJI szomorodni, 1906. évi, 5 liter 10 K. Tokaji edes aszabor 5 félliteres üveg 12 korona, bérmentve, Grittner Lajosnál, Tokajban.

BORI Borivók, vendéglősök tudomására hozom, hogy tölem természetes, tiszta dalmáciai fajborokat jutányos áron beszerezhetnek. O-fehér, zöldes, hektója 60 korona, vörös zamatos 58 korona, fekete bikavér 65 korona. Rendelhető 50 literes hordó is. Meggyőződésül önköltségi árban bérmentve 5 kilogrammos postamintát 4 koronáért küldök. — Cím: Pank Ödön bormagykereskedő, Fiuméba.

Utcai emeleti lakás minden modern kényelemmel augusztus elsejére kiadó. Irodának és hivatalnak is igen alkalmas. Ertekezhetni Csapó-utca 10. sz. alatt, az udvarban, földszinti lakás.

Kifutó fiu lapunk szerkesztőségébe felvétetik.

Csizmadlamesterek csizmaszárba való papiros, kiló és mázsánként olcsón beszerezhetik Horovitz Zsigmond papírüzletében Piac-utca 12.

TÉLI SZALAMIT gyári áron szállít Gáspár Testvérek hentesáru üzlete Székelyudvarhelyt.

Takaréktűzhelyek

szüretelő eszközök:

Borsajtók, fenyőfa puttonok,

John-mosógépek, Gazdasági eszközök nagy raktára:

Sesztina Lajosnál

Debreczen, Piac-utca 23.

Wagner Manó

tan- és nevelőintézete.

Rákospalotán, Budapest mellett.

Nyolcz osztályu **főgimnázium** nyilvánossági és érettségi vizsgák tartási joggal.

Nyilvános **POLGÁRI** fiúiskola. Lelkiismeretes felügyelet. Alapos oktatás. Jó ellátás.

Kitünő tanerők. Alapvető ismétlőtanítás. Nagy árnyas kert és játszótér.

A tanulók lehetnek bennlakók és félkosztosok.

Kivánságra „Ismertetőt” küld az igazgatóság Rákospalota.

(Vasuti állomás, posta, távirada, telefon)

Ducika krém, páratlan hatású arc- szépitő szer. Ára 1 kor.

Ducika szappan ára 70 fillér, **Ducika puder,** három színben ára 1 korona.

Indiai fogcsepp, a legmakacsabb fogfájást is megszünteti. Ára 70 fillér.

Tyukszemirtó, 2—3 nap alatt minden bőrkeményedést megszüntet. Ára 70 fillér.

A fentiek csakis a

Balás Ödön utóda

HARSÁNYI LAJOS

„Reménységhez” címzett gyógyszerárában Debreczen, Csapó-utca 18. sz. a. kaphatók.

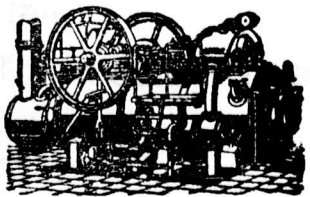

Linx 1909: aranyérem; legnagyobb kitértetés

R. WOLF MAGDEBURG-BUCKAU

Képviseleje:

Boros Artur okl. gépészmérnök, BUDAPEST, VI., Teréz-körút 29.

Járkerekes és helyhez kötött telített és szabadalmazott

túlhevített gőzzel működő lokomobilok

WOLF eredeti szerkezete 10—800 lóerőig.

Az ipar és mezőgazdaság leggazdaságosabb, legtartósabb és legmegbízhatóbb üzemgépel.

Összegyártás 700 000 lóerőn felül

Világhírű

SULEIMAN

Gummisarok

a koronajegygyel.

Főraktár Ausztria-Magyarország részére: Hermann Hirsch-cég Wien VII/3.

Minden a szakmába vágó jobb kereskedésekben kapható.

Hajhullás és korpa képződés ellen nincs jobb az

Amerikai Hajpetrolnál Ára 1-50 fillér

KUBEK SÁNDOR

„Megváltó” gyógyszerárában.

Debreczen, Tiszapalota.

1811. tkv. sz.

1911.

Árverési hirdetmény.

A püspökladányi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajthatónak Daróczi András és nej végrehajtást szenvedő elleni 199 kor. 92 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék a p.-ladányi kir. járásbiróság területén levő, Nádudvar községben fekvő 1. nádudvari 2615. sz. betétben A. + 1. sor 7489/3. hrsz alatt felvett 15 hold 1449 □-öl területű Mihályhalom dűlőben fekvő szántóra 1850 korona, 2. a nádudvari 2616. sz. betétben A. + 1. sor 7490/3. hrsz. alatt felvett 1265 hegyszögöl területű Mihályhalom dűlőben fekvő szántóra az árverést 102 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1911. évi szeptember hó 6-ik napján délelőtt 9 órakor a Nádudvar község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is, azonban annak 2/3-ánál alacsonyabb áron alul eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 100/0-át készpénzben, vagy az 1881. 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Püspökladány 1911. május hó 25.

Dr. Kovács sk. jbiró.